

De Alliantie Markermeerdijken versterkt ruim 33 kilometer Markermeerdijken tussen Hoorn en Amsterdam. De dijken beschermen ruim 1,2 miljoen Noord-Hollanders tegen het water.

Nieuwsbrief Versterking Markermeerdijken

Beste bewoner,

U kunt er bijna niet meer omheen: op de meeste plekken tussen Hoorn en Durgerdam zijn wij druk bezig met het weer veilig maken van de Markermeerdijken. De contouren van de oeverdijk in Hoorn en Scharwoude zijn goed zichtbaar en ook op andere locaties langs de dijk worden grote hoeveelheden zand opgespoten, voor de aanleg van buitendijkse werkbanen en het aanbrengen van voorbelasting.

Wij realiseren ons dat onze werkzaamheden niet altijd onopgemerkt voorbijgaan. Vooral in de gebieden waar de huizen dicht bij de dijk staan, kunt u soms last van het werk hebben. Uiteraard doen wij er alles aan om deze overlast zoveel mogelijk te beperken. Helaas is vanwege corona onze EXPO in Katwoude nog gesloten en kunnen

we voorlopig nog geen rondleidingen op het werk geven. Gelukkig valt er genoeg te zien langs de dijk. Zelf neem ik graag een kijkje bij de werkzaamheden, bijvoorbeeld vanaf de Galgenbocht in Hoorn. Jarenlang is er gewerkt aan de dijkontwerpen en dat deze nu buiten vorm beginnen te krijgen, is mooi om te zien. Als ik dan zie hoe goed en veilig er gewerkt wordt, met respect voor dit prachtige gebied, dan ben ik oprecht trots op al onze medewerkers.

De komende maanden is er genoeg om naar uit te kijken: onze campagne, de audiotour en de opening van Minimuseum De Waterwolf. U leest er alles over in deze nieuwsbrief. Wij hopen u snel weer te kunnen ontvangen in onze EXPO of, nog mooier, op de dijk!

Willem-Jan de Vos
Lid alliantie managementteam

Meer weten over het project?
Kijk op markermeerdijken.nl
voor het laatste nieuws en
abonneer u op onze digitale
nieuwsbrief.

Projectupdate: 4,6 miljoen kuub zand opgespoten

Voor de versterking van de Markermeerdijken is zand nodig. Veel zand. Anderhalf jaar geleden spoten de eerste korrels de leidingen uit, inmiddels staat de teller op 4,6 miljoen kuub zand! Dat is het totaal van 6.948 schepen, tot de nok toe gevuld met zand. Maar we zijn er nog niet: in totaal is er 6,8 miljoen kuub zand nodig om de dijk weer veilig te maken.

De dijkversterking is op steeds meer locaties zichtbaar. Ook op het meest noordelijke stuk, Hoorn Binnenstad, zijn wij sinds kort aan het werk. Even verder

op begint de oeverdijk nu écht vorm te krijgen. Hier zijn we nog bezig met het aanbrengen van een derde zandlaag. Na een jaar rusttijd maken we de oeverdijk af en richten we op het stuk tussen de schouwburg en de Galgenbocht, samen met de gemeente, het stadsstrand in. De verwachting is dat het stadsstrand begin 2023 gereed is.

Werkstroken

Op diverse stukken langs de dijk, zoals tussen Etersheim en Edam en langs de Uitdammerdijk, zijn de buitendijkse werkstroken al goed zichtbaar. In totaal

is inmiddels ruim vijftien kilometer aan werkbanen opgespoten. Deze stroken zijn nodig om het benodigde materieel en materiaal voor de dijkversterking over het water te kunnen aanvoeren en zoveel mogelijk vanaf het water aan te dijk te werken. Ook in Uitdam Dorp zijn we gestart met de aanleg van de werkbaan.

Uiteraard hopen wij dat ons projectkantoor in Katwoude en de EXPO Dijk in Uitvoering snel weer open kunnen voor publiek én dat we weer groepsbezoeken mogen inplannen. Voor de laatste ontwikkelingen zie onze website.

Omgevingsmanagers in nauw contact met omgeving

Ondanks alle coronabeperkingen staan onze omgevingsmanagers tijdens de uitvoering van de dijkversterking in nauw contact met de omgeving. Zij informeren bewoners en ondernemers over de werkzaamheden, afsluitingen en omleidingen, dijkontwerpen en allerlei andere zaken omtrent de dijkversterking.

Module 7

Regelmatig vergaderen onze omgevingsmanagers met bouwklankbordgroepen: bewoners en ondernemers die tijdens de uitvoering de 'oren en ogen van de omgeving' zijn. Herman van den Brink, omgevingsmanager in deelgebied Midden (Schardam-Volendam), vergaderde onlangs digitaal met de bouwklankbordgroep van module 7 (Polder Zeevang). Zij bespraken wat goed gaat en wat beter kan. De bewoners gaven onder meer aan dat ze graag

willen dat er iets gedaan wordt aan het gebrom van de pompinstallatie op de werkbaan. Herman: "We nemen maatregelen om de bromtoon te verminderen."

Module 1

Omgevingsmanager Fiona Segers van deelgebied Noord (Hoorn-Schardam) sprak laatst digitaal met de bouwklankbordgroep van modules 1 (Hoorn Binnenstad), 2 (Strand Hoorn) en 3 (Grote Waal en De Hulk). In module 1 is de uitvoering in maart gestart. Het zand opspuiten voor de werkbaan is soepel verlopen, maar het verwijderen van de stenen op de dijk gaat niet altijd ongemerkt voorbij aan de bewoners op de Westerdijk. "Die signalen nemen we serieus", aldus Fiona (foto rechts). "De manier van werken is aangepast en nu is de overlast een stuk minder."

In coronatijd is het contact met de bewoners hoofdzakelijk digitaal. Hou onze website in de gaten voor informatie over eventuele versoepelingen.

De dijk is van ons allemaal: Tim Maas

Tim Maas beheert De Eenhoorn, een buitendijkse camping in Schardam. De strijd met het water is hem niet vreemd. "Het is elk jaar weer spannend: stromen we over of niet?"

Wat vindt u van de dijkversterking?
Tim nam tien jaar geleden het stokje over van zijn vader. "Inmiddels hebben we 150 vaste stapplaatsen en komt tachtig procent van onze gasten uit deze regio: Hoorn, Volendam, Oosthuizen."

Kunnen we zeggen dat De Eenhoorn jouw leven is?

"Ja dat klopt wel. We zijn van half maart tot half oktober open en in die periode elke dag aan het werk. Mensen denken wel eens dat wij elke dag een vakantiegevoel hebben, maar het is gewoon hard werken. We klagen niet hoor. We wonen op een prachtige plek, aan het Markermeer."

Maak jij je wel eens zorgen over overstromingen?

"Elk jaar, in toenemende mate. Eind jaren negentig overstroomde onze camping voor het laatst. Daarna is met hulp van HHNK en de gemeente een zomerdijkje om de camping heen gelegd. Sindsdien gaat het goed, maar voor hoe lang? Het waterpeil in het Markermeer is verhoogd en begin dit jaar stond natuurgebied de Oosterkoog nog onder water."

Wat ga jij merken van de dijkversterking?

"De dijk hoeft ter hoogte van de camping niet versterkt te worden. We hebben wel te maken met tijdelijke omleidingen en het verleggen van onze entree. Ik vind het belangrijk mijn klanten daarvan tijdig op de hoogte te stellen. Mede door het goede contact met omgevingsmanager Herman van den Brink lukt dat altijd."

Wat vind je van de dijkversterking?

"Het is een megaproject, met veel impact voor de omgeving. Ook voor Schardam. Ik volg de ontwikkelingen op de voet. De dijkversterking biedt veel kansen voor de toeristische sector, met een fiets- en wandelpad en natuurlijk het stadsstrand in Hoorn. Dat gaat héél gaaf worden."

De eerste mijlpaal van de dijkversterking

De nieuwe inlaat bij gemaal Westerkogge in Scharwoude is in gebruik genomen en overgedragen aan Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De inlaat is het eerste tastbare object dat HHNK als opdrachtgever van de dijkversterking weer in eigen beheer krijgt vanuit dit project. Als onderdeel van de dijkversterking moet de Alliantie langs het traject tussen Hoorn en Amsterdam veertien kunstwerken (de civieltechnische term voor bouwwerk) aanleggen dan wel vervangen. De aanleg van een nieuwe inlaat bij gemaal Westerkogge is er daar één van. Een inlaat wordt gebruikt om in droge tijden water vanuit het Markermeer in de achterliggende polder te laten.

Oeverdijk

De nieuwe inlaat vervangt de inlaat bij gemaal De Hulk. De oude inlaat verliest zijn functie omdat we in module 3 (Grote Waal en De Hulk) een oeverdijk aanleggen vóór de bestaande dijk. Hierdoor is er geen toevoer van water uit het Markermeer naar de inlaat bij gemaal De Hulk meer mogelijk. De nieuwe inlaat ligt direct tegen gemaal Westerkogge, waar de oeverdijk een klein stukje wordt onderbroken. Om de inlaat te kunnen maken is met damwanden een tijdelijke bouwkuip dwars door de bestaande dijk heen aangelegd.

Alliantiemanager Reijer Baas (rechts) overhandigt de sleutel aan Rob Veenman, dagelijks bestuurder HHNK.

Tijdelijke pompinstallatie

Het bijkomende voordeel van de inlaat, die dwars door de dijk loopt, is dat deze gebruikt kan worden als tijdelijk pompinstallatie als er bijvoorbeeld onderhoud aan het gemaal gepleegd wordt en het gemaal dus even niet gebruikt kan worden. Via de inlaat kan 70 m³ water per minuut ingelaten worden. Als hij als tijdelijke pompinstallatie gebruikt wordt, kan door de leiding 165 m³ per minuut verpompt worden vanuit de polder naar het Markermeer. Dat is een half zwembad per minuut! De nieuwe inlaat heeft tevens een vispassage. Deze zorgt ervoor dat vissen op een veilige manier vanuit het Markermeer het binnenwater kunnen bereiken, en andersom.

Ringslang ontwaakt uit winterslaap

Onze ecologen maakten in het voorjaar een monitoringsrondje langs de dijk tussen Uitdam en Durgerdam, om te kijken of er al ringslangen zijn ontwaakt uit hun winterslaap. En ja hoor, bingo! Het zonnetje scheen, de temperatuur was aangenaam, ideale omstandigheden voor de ringslang om lekker op te warmen op de buitendijkse basaltstenen. De koudbloedige beesten hebben die warmte nodig om mobiel te worden. Ecoloog John van den Belt: "Als ze voldoende 'wakker' zijn, gaan de slangen binnendijks om zich voor te planten en te foerageren." Pas als de ringslangen hun buitendijkse schuilplek hebben verlaten, geven John en zijn collega Heleen Broier dit deel van de dijk vrij zodat de uitvoerders de steenbekleding kunnen verwijderen.

Vermoedelijk leven er zo'n 100 ringslangen op en rond de Markermeerdijken. Vanwege de dijkversterking zijn binnendijks op diverse locaties tijdelijke winterverblijfplaatsen gemaakt. Na de dijkversterking keren er winterverblijfplaatsen terug aan de buitenkant van de dijk.

Vervangende zwemlocatie voor bewoners Uitdam

Het oude strandje van Uitdam, ook wel bekend als het Mollengat, kan de komende drie jaar niet gebruikt worden vanwege de dijkversterking. De Alliantie en Europarcs zorgen er samen voor dat de bewoners van Uitdam in de zomer toch optimaal kunnen genieten van zon, strand en water in hun eigen dorp.

Het strandje bij Europarcs, dat onlangs door de provincie is aangewezen als goedgekeurde zwemlocatie in open water, is door medewerkers van de Alliantie geheel opgeknapt. Met een verse laag

zand, een uitgediepte zwemvijver en een doorgang naar het open water. Op deze manier kunnen meer mensen nóg optimaler genieten van het strandje.

Onze omgevingsmanager Ricardo Nuijens: "Het is echt prachtig geworden. Wij zijn heel blij dat wij op deze manier samen de bewoners van Uitdam tegemoet kunnen komen." Wil jij weten waar je tijdens de uitvoering van de dijkversterking veilig kunt zwemmen? Kijk dan op de kaart verderop in deze nieuwsbrief.

Volg de Kapitein van het Markermeer op social media

Volg jij de Kapitein van het Markermeer al? Rohald is een ervaren schipper die 'woont' op zijn zeilschip op het Markermeer. Samen met zijn hondje Bennie vaart hij langs de dijken. En gaat hij in gesprek met bouwers, bewoners, ondernemers en experts. Op zoek naar mooie verhalen over de dijkversterking.

Met bijna 1.200 volgers op Facebook en bijna 700 op Instagram is de Kapitein van het Markermeer uitgegroeid tot een bekende dijkbewoner. Zijn berichten en foto's op de social media krijgen veel bijval en de langdurige video's uit de serie Buitendijks worden goed bekeken. In de eerste aflevering van Buitendijks, Van Top tot Veen, gaat het over waterveiligheid. Waarom worden nu eigenlijk de dijken versterkt en waarom is de waterveiligheid nu zo belangrijk?

Onlangs verscheen de tweede aflevering uit deze serie: Niet storen aub. Deze keer onderzoekt de Kapitein of en hoe er rekening wordt gehouden met de natuur tijdens de dijkversterking. Hij zeilt onder andere richting het Hoornse Hop. Hier wordt een oeverdijk aangelegd, inclusief nieuw natuurgebied. En hij vaart naar Uitdammerdijk, waar hij over een wel heel bijzondere dijkbewoner hoort... Ga naar de website kapiteinvanhetmarkermeer.nl en bekijk de hele aflevering! En hou zijn socials in de gaten voor de volgende aflevering van Buitendijks: Met de kennis van toen.

Volg de avonturen van de Kapitein van het Markermeer op Facebook en Instagram via @dekapiteinontdekt, of bezoek kapiteinvanhetmarkermeer.nl

Afgraven dijk Polder Zeevang

Dit jaar is de eerste hap uit de dijk genomen in Polder Zeevang, module 7, over een lengte van circa 550 meter. Om het stuk dijk hier te versterken komt er een buitenwaartse asverschuiving. Hierbij wordt de oude dijk voor een deel afgegraven. De nieuwe dijk komt gedeeltelijk op de plek van de oude dijk te liggen.

Omdat de nieuwe dijk gedeeltelijk op de ondergrond van de oude dijk komt te staan, is het belangrijk dat ook de grondlagen daar sterk genoeg zijn om de nieuwe dijk te kunnen dragen. Omgevingsmanager Herman van den Brink (foto boven): "Wij brengen deze ondergrond op sterkte door het aanbrengen van meerdere zandlagen, dit noemen we voorbelasting. Door de druk van het zand klinkt de bodem in en wordt de druk op het water in de ondergrond groter. Om de ondergrond nog sterker te maken, passen we vacuümconsolidatie toe."

"Ook tijdens het afgraven van de huidige dijk, willen wij de waterveiligheid kunnen garanderen", vervolgt Herman. "Daarom hebben wij de werkbaan zo gemaakt dat deze samen met de stenen oeverbescherming de waterkerende functie overneemt."

Kijk Luister Dijk: een audiotour langs de Markermeerdijken

De dijk tussen Hoorn en Durgerdam heeft door de eeuwen heen van alles meegemaakt. In de 'podcast op locatie' *Kijk Luister Dijk* neemt de dijk je mee in zijn wereld, via 14 verschillende plekken langs het Markermeer. Met op elke locatie een ander kort verhaal over 'leven met het water', dat je kunt beluisteren op je telefoon.

Vol enthousiasme vertelt de dijk over de zeeslagen die hij heeft gezien, de dieren waar hij dol op is, en de materialen waar hij van is gemaakt. Maar ook over de pijnlijke herkomst van zijn bochten en zijn bijzondere band met bewoners. De dijkversterking is een mooie aanleiding om bewoners en recreanten meer te

vertellen over de dijk, en het 'waterbewustzijn' te vergroten: wat betekent het eigenlijk om te leven, wonen en werken onder zeeniveau? Waarom is een sterke dijk zo belangrijk? En welke relatie heeft de dijk met de omgeving?

Waar is *Kijk Luister Dijk* te beluisteren?

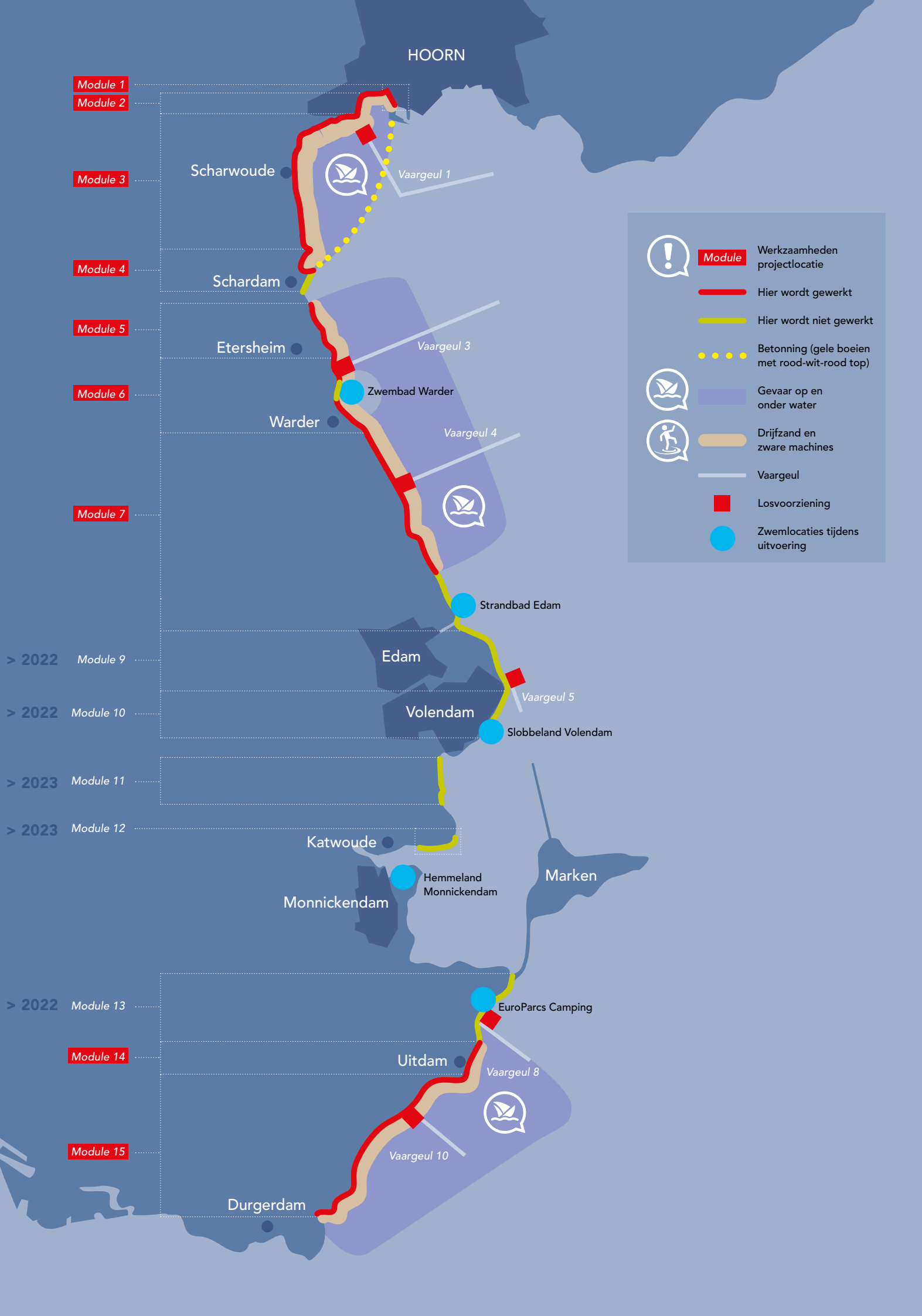
Kijk Luister Dijk is een zogenaamde podcast op locatie. Alle afleveringen zijn te vinden via Spotify of je eigen podcastapp en overal te beluisteren. Maar de verhalen komen echt tot leven als je ze luistert op de plek waar ze over gaan. Perfect voor tijdens een wandeling of fietstocht.

Kijk Luister Dijk

Kijk Luister Dijk is gemaakt in opdracht van de Alliantie Markermeerdijken, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en Provincie Noord-Holland.

Alle afleveringen zijn te vinden via Spotify of je eigen podcastapp en overal te beluisteren. Zoek op 'kijk luister dijk'.

Module 1
Module 2

Module 3

Module 4

Module 5

Module 6

Module 7

> 2022 Module 9

> 2022 Module 10

> 2023 Module 11

> 2023 Module 12

> 2022 Module 13

Module 14

Module 15

HOORN

Scharwoude

Vaargeul 1

Schardam

Etersheim

Vaargeul 3

Zwembad Warder

Warder

Vaargeul 4

Strandbad Edam

Edam

Volendam

Vaargeul 5

Slobbeland Volendam

Katwoude

Hemmeland
Monnickendam

Monnickendam

Marken

EuroParcs Camping

Uitdam

Vaargeul 8

Vaargeul 10

Durgerdam

Module

Werkzaamheden projectlocatie

Hier wordt gewerkt

Hier wordt niet gewerkt

Betonning (gele boeien met rood-wit-rood top)

Gevaar op en onder water

Drijfzand en zware machines

Vaargeul

Losvoorziening

Zwemlocaties tijdens uitvoering

Terug in de tijd

Minimuseum De Waterwolf in Etersheim open voor publiek

De eeuwenlange strijd van Noord-Hollanders tegen het water komt tot leven in Minimuseum De Waterwolf. In de gloednieuwe expositieruimte, naast bezoekerscentrum De Breek in Etersheim, vind je bijzondere archeologische vondsten van voor en tijdens de dijkversterking.

De Waterwolf is een initiatief van de Alliantie en tot stand gekomen dankzij de stichting Etersheimerbraak, gemeente Edam-Volendam en de provincie. Het museum, ontworpen door Aldo Brinkhoff, is sinds medio juni open voor publiek.

Trots

Jan-Willem Oudhof, directievoerder archeologie van de Alliantie, is trots op het eindresultaat. "Het is fantastisch geworden! Het is een kleine ruimte, maar toch is er zó veel te zien en beleven."

Jetty Voermans van stichting Etersheimerbraak is het met hem eens: "Door de eeuwenoude bodemvondsten en de hi-tech inrichting komen oud en nieuw samen, in een fantastisch gebouw dat is geïnspireerd op het omgevallen huisje op Marken tijdens de watersnood van 1916." De Waterwolf dankt zijn naam aan de eeuwenlange strijd van Noord-Hollanders met de zee. Bij elke dijkdoorbraak ging er kostbaar land verloren. Maar de bewoners legden telkens weer nieuwe, betere dijken aan. Zo wisten ze uiteindelijk de waterwolf te bedwingen.

Schoen

Het interactieve museum geeft een mooi beeld van het leven door de eeuwen heen. In De Waterwolf zijn onder andere bodemvondsten te zien uit Uitdam en Etersheim. Van een schoen tot een kruik, en van bouwmaterialen tot munten.

Oudhof:
"Maar ook allerlei religieuze objecten en

speelgoed, zoals kinderservies en werpkoten." Bijzonder zijn de 3D-animaties die zijn gemaakt van een schoen, een speelgoedbootje en een dolk.

"Hiervan zijn onderdelen gevonden, zoals een zool. Op een iPad-scherm kun je zien hoe deze voorwerpen er destijds in hun geheel uit hebben gezien."

Met behulp van digitale techniek kun je nog veel meer informatie over een object ontdekken, zoals de datering, de vindplaats, het tijdperk en het gebruik.

Oudhof was vanaf het begin nauw betrokken bij de totstandkoming van het museum. "Bij een dijkversterking hoort archeologisch onderzoek en zo ontstond het idee om de meest bijzondere vondsten te exposeren. Stichting Etersheimerbraak was op dat moment al bezig met het initiëren van allerlei activiteiten en dit idee sloot daar mooi bij aan. De stichting neemt in samenwerking met Anna Frederiks van De Breek het beheer op zich."

Minimuseum De Waterwolf is gevestigd aan de Etersheimer Braakweg (toegang gratis). Voor openingstijden en meer informatie, ga naar etersheimerbraak.nl

Bewoners en ondernemers uitgenodigd voor onderzoek dijkversterking

Ruim 3500 bewoners en ondernemers in het gebied rondom de Markermeerdijken hebben we in mei van dit jaar uitgenodigd om mee te doen aan ons jaarlijks onderzoek over de dijkversterking. De vragen gingen over hoe men de dijkversterking ervaart, welke informatie mensen graag van ons ontvangen, of dit voldoende is en op welke manier ze dit graag ontvangen. Ook willen we weten of bewoners overlast ervaren van de werkzaamheden en hoe het contact verloopt met de Alliantie.

Inmiddels is het onderzoek gesloten en hebben veel mensen de vragenlijst ingevuld. Onze dank daarvoor! Op dit moment worden de onderzoeksgegevens verwerkt tot een onderzoeksrapport. Daarnaast zijn er veel vragen gesteld aan ons door bewoners in het onderzoek.

De meest gestelde vragen publiceren we samen met de antwoorden én het definitieve rapport op onze website en in onze digitale nieuwsbrief.

Regelmatig onderzoek

Wij doen regelmatig onderzoek in ons werkgebied onder bewoners en ondernemers. Met de resultaten van deze onderzoeken blijven we op de hoogte van behoeften en wensen van de mensen in het gebied rondom de dijkversterking. Door waar mogelijk onze werkwijze en beleid hierop aan te passen en bij te schaven, hopen we steeds beter en naar ieders tevredenheid te werk te gaan. Lees hier meer over op www.markermeerdijken.nl/onderzoek

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Alliantie Markermeerdijken en verschijnt twee keer per jaar.

Correspondentieadres:
Postbus 89
1140 AB Monnickendam

Bezoekadres:
Hoogedijk 1D
1145 PM Katwoude

www.markermeerdijken.nl
contact@markermeerdijken.nl
0299-224510

Kijk op de website voor actuele openingstijden van het projectkantoor en de EXPO vanwege coronamaatregelen.

*Wil je de volgende keer ook je mening over de dijkversterking laten horen?
Meld je dan aan voor het Dijken-panel. Dat kan via onze website.*